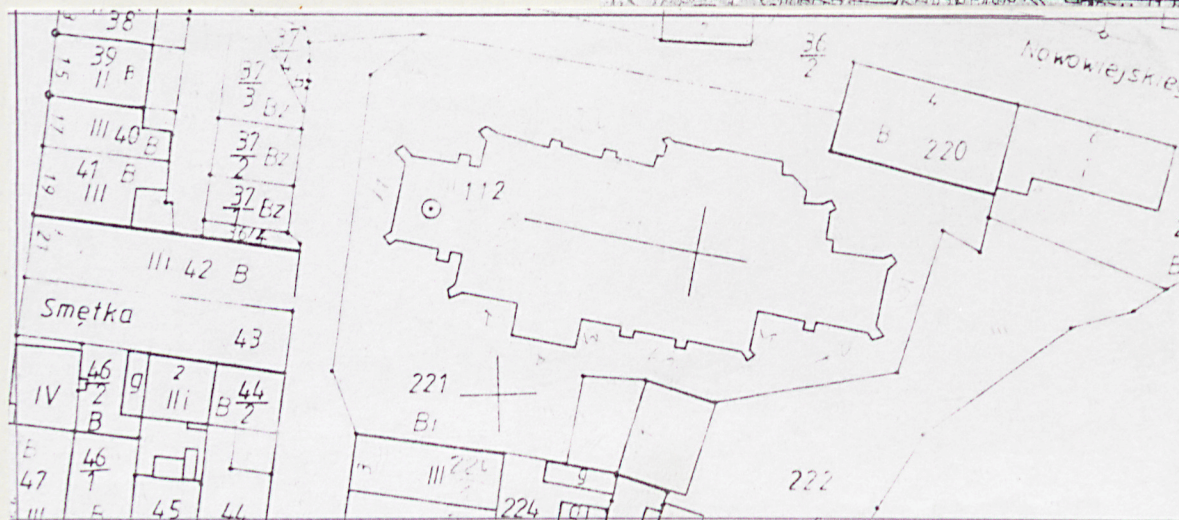

4312

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Nr data

Przy ujściu rzeki Pisy do jez. Wadąg w 1325 r. wójt Fryderyk Lebenzell, na polecenie biskupa warmińskiego Eberhardta z Nysy zbudował strażnicę zwaną Castrum Wartenberque. Obok strażnicy powstało w krótkim czasie osiedle o tej samej nazwie, które na skutek napadów litwinów w 1354 r. uległo zniszczeniu wraz ze strażnicą. W miejscu tym powstała wieś kościelna Barczewko, nazwana do 1945 r. Alt Wartenburg. Około 1356 roku, na wschód od zniszczonej osady powstaje nowa osada o nazwie Wartenberg, Wartenburg, Wartenbork. Dekret lokacyjny miasta wydał Jan Stryprock- biskup warmiński 6 lipca 1364 r. Przywilej lokacyjny przyznawał miastu 180 włók z czego 80 włók przypadało na zabudowę, pozostałe 100 włók to tereny gminy, pastwiska i wyřęby. W dekrete tym zostało przewidziane uposażenie dla kořciola parafialnego i miejsce pod budowę klasztoru Franciszkanów. Teren pod zabudowę podzielono na parcele i pólparcele, natomiast obrzeża przeznaczone były na budy dla biedoty miejskiej. Do parcel należały 3 morgi z przeznaczeniem na ogrody. Dwie włóki przeznaczono na budowę zamku, jedną parcelę na klasztor. Po stronie wsch. miasta zlokalizowana była cegielnia. Produkowana w niej cegła przeznaczona była na budowę kořciola, zamku, obronnych murów miejskich.

dok. Zał nr 1.

SYTUACJA: Kořciół orientowany, usytuowany w pn- wsch. kwartale zabudowy miasta w obrębie obronnych murów miejskich. Kořciół otoczony jest murem, od strony wsch. współcześnie wzniesiony odcinek muru. W obrębie ogrodzenia znajduje się budynek plebanii po stronie pn- wsch. kořciola i budynek mieszkalny w stanie ruiny, być może wikarego, po stronie pd. nawy kořciola.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA: Mur wokół kořciola wzniesiony został na fundamentacji z kamieni polnych. Kamienny cokół zakończony jest niewielką odsadzką z cegły ułożonej w rolkę. Mur utworzony jest z powtarzalnych segmentów pomiędzy kwadratowymi słupami. Wzniesiony jest z cegły fabrycznej w wátku blokowym zakończony w górnej części fryzem z cegły i przykryty dwuspadowym daszkiem dachówki karpiówki. Słupy kryte są czterospadowymi daszkami pokrytymi dachówką karpiówką. W zwieńczeniu słupów ozdobny detal ceramiczny. Ściana zewnętrzna muru zwieńczona jest fryzem z cegły ułożonej ukořnie. W murze znajdują się cztery bramy. Bramy pojedyncze umieszczone są w ciągu pn. muru sąsiedztwie plebanii i na osi wieży w ciągu zach. muru. W narożach muru pn- zach i pd- zach znajdują się murowane z cegły potrójne bramy z wyższym przejazdem po środku. Otwory w tych bramach sklepione są ostrołukowo. Naroża bram flankowane są wyższymi słupami od tych w murze. Przejazdy środkowe wieńczą schodkowe szczyty zakończone sterczynami, które kryte są czterospadowymi daszkami pokrytymi dachówką ceramiczną karpiówką. Bramy murowane są z cegły. W przejazdach i przejściach bramnych znajdują się jedno- i dwuskrzydłowe bramki roboty kowalskiej.

RZUT: ogrodzenie wzniesione jest na planie wydłużonego prostokąta na osi wsch- zach. w narożach muru znajdują się bramy trójdzielne. Na osi fasady zach. brama pojedyncza, podobna w ciągu pn. muru.

ELEWACJE: Mur wzniesiony jest z cegły fabrycznej w wátku blokowym zakończony w górnej części fryzem z cegły i przykryty dwuspadowym daszkiem z dachówki karpiówki. Słupy kryte są czterospadowymi daszkami pokrytymi dachówką karpiówką. W zwieńczeniu słupów ozdobny detal ceramiczny. Ściana zewnętrzna muru zwieńczona jest fryzem z cegły ułożonej ukořnie.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
		sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
Mur otaczający kościół remontowany był na bieżąco. W roku 1998 wykonano prace polegające na wymianie dachówki, uzupełnieniu ubytków i naprawie muru.		Stan techniczny muru otaczającego kościół zadowalający	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Codex Diplomaticus Warmiensis 1 s 410 , 11 s. 78, 380.
Arch. Parafialne w Barczewie.
Archiwum Diecezji Warmińskiej w Olsztynie 345 s. 3, 14,
70, 76.
Acta Visitationis 46, s. 20., 68, s. 1, 6, 32, 36

22. Bibliografia

- A. Boetticher, Die Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Ostpreussen T. IV. Das Ermland, Königsberg 1894
- G. Dehio- Gall, Handbuch der Deutschen Kunstdenkmäler- Deutschordenland Preussen, neu bearb von E. Gall, Munchen- Berlin 1952
- Barczewo- Studium rewaloryzacji- Warszawa 1985
- Barczewo- Dokumentacja fotograficzna zabudowy staromiejskiej- arch. SOZ - Olsztyn Nr 621
- W. Koppenhagen, Geschichte der Stadt Wartenburg, b.m. 1938.

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

mgr Wiesława Chodkowska, 15 sierpnia 2001r
tekst
imię, nazwisko, data, podpis

mgr Wiesława Chodkowska, 15 sierpnia 2001r
plany, rysunki
imię, nazwisko, data, podpis

mgr Wiesława Chodkowska, 15 sierpnia 2001r
zdjęcia fotogr.
imię, nazwisko, data, podpis

W/O SOZ, Olsztyn

miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

Wkładki:

1. Miejscowość BARCZEWO.....	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Barczewo.....	Ogrodzenie Kościoła p.w. Św.Anny	C.d. pkt. 12, Historia obiektu
3. Powiat Olsztyn.....		
4. Województwo Warmińsko- Mazurskie.....		

dok:

Domy mieszkalne wznoszone były głównie z drewna, a dachy domów kryto strzechą. Do dziś czytelny jest pierwotny układ przestrzenny miasta. Podłużny rynek z podwójnie prowadzonym rozwiązaniem ruchu ulicznego obejmującym rynek z ratuszem, wagą i kramami. Kwartale zabudowy mieszkaniowej wewnątrz murów obronnych miały regularny schemat funkcjonalno- własnościowy, który zachował się do dziś. Po wsch. stronie rynku zlokalizowano kościół, w części pn- wsch. zamek, w części pd- wsch. klasztor. W 1380 r. pierwotny wał ziemny otaczający miasto zastąpiono murowanymi z cegły murami obronnymi. W murze znajdowały się bramy: Olsztyńska, Jeziorańska i mniejsza od nich- Zamkowa. Miasto kilkakrotnie ulegało zniszczeniu przez działania wojenne w r. 1414 i przez pożary, z których najgroźniejsze były 25 grudnia 1594r i 10 maja 1798 r. Po ostatnim porażce nie odbudowano już zamku biskupiego. Miasto przez wiele lat nie odbudowane doczekało się odbudowy dopiero na pocz. XIX wieku kiedy to głównie z cegły rozbiórkowej pochodzącej z zamku i murów miejskich zaczęto wznosić kamieniczki. Ludność miasta wynosiła: w 1434 r i w 1772r- 2657 osób. W roku 1852- 4426 osób, w roku 1936- 51 osób. Kościół parafialny został wzniesiony wkrótce po założeniu miasta. Dokument z dnia 25 stycznia 1337 r. wymienia Henryka proboszcza barczewskiego. Obecny kościół został zbudowany w r. 1386 za fundusze biskupa Henryka Sorbona i przez niego konsekrowany. Na początku wieku XVI należał do dekanatu jeziorańskiego. Przy końcu tegoż wieku stworzono nowy dekanat z siedzibą w Barczewie. Kościół wiele ucierpiał od pożarów, zwłaszcza w r. 1798, kiedy to zapadła się wieża i sklepienie, spaliły się ołtarze i konfesjonały. W r. 1894 restaurowa kościół i dobudowano prezbiterium. W tym czasie kościół otoczono także murem.

mgr Wiesława Chodkowska, 15 sierpnia 2001r

Wkładkę założył:

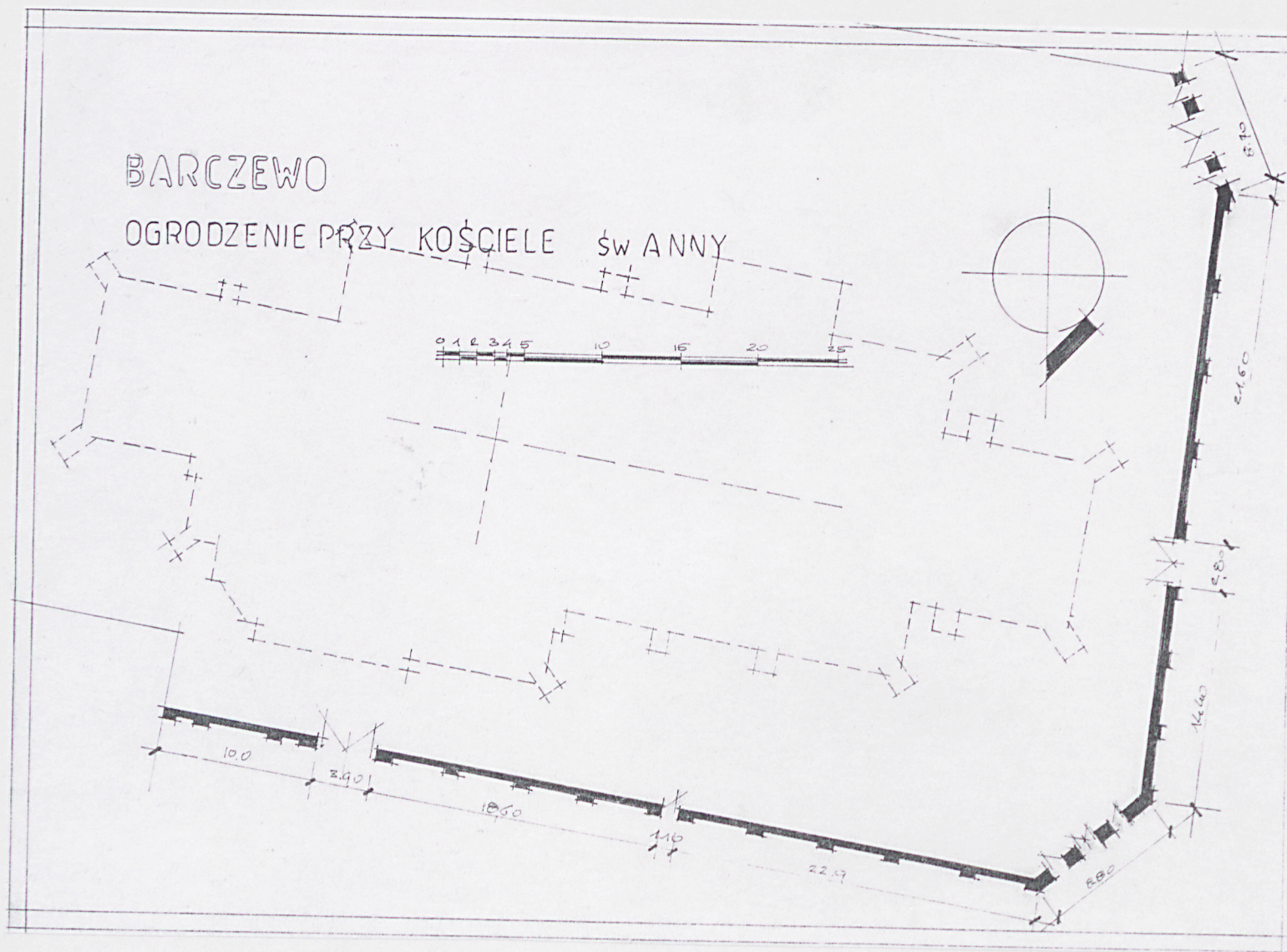
(imię, nazwisko, data)

O/W SOZ Olsztyn

Miejsce przechowywania negatywów

BARCZEWO

OGRODZENIE PRZY KOŚCIELE ŚW ANNY

1. Miejscowość BARCZEWO.....	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Barczewo.....	Ogrodzenie Kościoła p.w. Św. Anny	Spis fotografii
3. Powiat Olsztyn.....		
4. Województwo Warmińsko- Mazurskie.....		

SPIS FOTOGRAFII:

1. Widok na ogrodzenie kościoła od strony pn- zach.
2. Widok na ogrodzenie kościoła od strony rynku.
3. Brama po stronie pd- zach. ogrodzenia kościoła.

3

2

Wkładkę założył: mgr Wiesława Chodkowska, 15 sierpnia 2001r

(imię, nazwisko, data)

O/W SOZ Olsztyn

Miejsce przechowywania negatywów

4

5